

תת"ע (תל אביב) 3966-04-18 - חתוקה לירון ע"י נ' מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 3966-04-18 מדינת ישראל נ' חתוקה לירון
תיק חיצוני: 27250179994

מספר בקשה: 1

לפני כבוד השופטת צפורה משה

המבקש/הנאשם: חתוקה לירון ע"י ב"כ עו"ד גולן
נגד

המשיבה/המאשימה: מדינת ישראל

החלטה

(הדגשות כאן ולאורך ההחלטה שלי - "צ.מ.")

תקנות התעבורה תשכ"א-1961, יקראו להלן: "תקנות התעבורה"

פקודת התעבורה {נ"ח} תשכ"א - 1961, תקרא להלן: "פקודת התעבורה"

בפניי בקשה, אשר משמעותה למעשה, קביעה כי המבקש סיים לרצות את הפסילה בפועל בת 24 חודשים של רישיון הנהיגה, אשר הוטלה עליו בתיק זה בו נשפט בהיעדר בגין עבירה של נהיגה בשכרות.

מבוא

ביום 12.4.18 הוגש כנגד המבקש (הוא הנאשם) כתב אישום בעבירה של נהיגה בשכרות.

על פי כתב האישום, המבקש נהג ביום 16.3.18 ברכב בהיותו שיכור, בכך שבדגימת אויר נשוף נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף הינו 542 מיקרוגרם.

ביום 3.5.18, הורשע המבקש בהיעדרו ונגזר דינו. בין יתר רכיבי הענישה הוטלה עליו פסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 24 חודשים, זאת לצד רכיבי ענישה נילווים, כאשר נקבע כי מניין הפסילה יחל ביום 5.8.18 בכפוף להפקדת רישיון הנהיגה.

הודעה בדבר הפסילה בצירוף גזר הדין נשלחו לכתובת המבקש, ואולם בתיק נמצא אישור מסירה נושא חתימה מיום 8.5.18 ממנו עולה כי דבר הדואר נמסר לאדם אחר אשר גר עם המבקש ואשר נראה כי מלאו לו 18 שנה אך אין ציון מהו שמו אלא חתימה בלבד.

בקשת המבקש, זאת בהיותו בלתי מיוצג וטענותיו מיום 3.2.21 :

ביום 3.2.21, בחלוף שנתיים וכתשעה חודשים, לאחר מתן גזר הדין, הגיש המבקש בקשה אשר כותרתה "חישוב פסילה מיום גזר הדין", ממנה עולה כי המבקש לא הפקיד את רישיונו עד לאותו היום וזאת לטענתו, בשל חוסר הבנה ותקשורת מצידו אל מול רשות הרישוי ומזכירות בית המשפט.

המבקש הצהיר בבקשה באופן מפורש כי אינו אווז ברישיון נהיגה.

כמו כן, פירט בבקשה את השתלשלות האירועים, נסיבות חייו תוך שהוא לוקח אחריות מלאה על העבירה אותה ביצע.

לדבריו, לא היה ברשותו רישיון נהיגה להפקיד במזכירות ומשכך נאלץ לפנות למשרד הרישוי, שם שוחח עם אחת המזכירות, הסביר את מצב הדברים וזו מסרה לו כי מעתה ואילך אין לו מה לדאוג וכי הנושא יטופל.

אלא שלדבריו ולהפתעתו הרבה, בחלוף פרק הזמן של כשנתיים כאשר לא נהג, בהן התמודד עם הקושי שבפסילת רישיון הנהיגה כאשר הוא מטפל בהוריו המבוגרים ונעזר בתחבורה ציבורית, סבר לתומו, כי סיים לרצות את הפסילה וכאשר החל בהליך חידוש הרישיון נמסר לו במזכירות כי למעשה לא ביצע כל הפקדה של רישיון הנהיגה.

לדבריו, הסתמך על המידע שנמסר לו במשרד הרישוי ולפיו, העניין מסודר, וכי למעשה בכך סיים את הטיפול וכי הפסילה מתחילה מיום גזר הדין.

מכאן פנייתו לבית המשפט לעשות עימו כל חסד ולקבוע כי למעשה סיים את ריצוי הפסילה.

עוד הצהיר כי יוסיף כל מסמך הנדרש לשם כך.

בהחלטתי מיום 3.2.21 הוריתי להעביר את בקשת המבקש לתגובת המשיבה.

תגובת המשיבה מיום 4.2.21:

ביום 4.2.21 הגיבה המשיבה (היא המאשימה) לבקשת המבקש, וטענה כי הבקשה אינה בסמכות משרד הרישוי (הטעות במקור - צ.מ), וכי היא מתנגדת לבקשה.

בהמשך תבהיר המשיבה כי התכוונה לומר "הינה", אולם לא תיקנה עצמה עד ליום 16.12.24.

עוד באותו היום, ניתנה החלטה בפתקית ע"י מותב זה, בה נתבקש המבקש להבהיר האם לאור תגובת המשיבה הוא עדיין עומד על בקשתו.

המבקש לא הגיב על החלטת בית המשפט.

בקשת המבקש בהיותו מיוצג וטענות סניגורו מיום 14.10.24:

רק ביום 14.10.24, כ-3 שנים לאחר מכן, הגיש בקשה נוספת באמצעות סניגור, אשר כותרתה: בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר ולחילופין בקשה לקביעת דיון במעמד הצדדים בעניין חישוב הפסילה.

לטענת ההגנה, מקריאת חומר הראיות נמצא כי קיימים כשלים בראיות וטענות נוספות הנוגעות לעונש החמור ונסיבותיו האישיות של הנאשם המצדיקות ביטול פסק הדין אשר ניתן בהיעדר.

עוד טוענת ההגנה כי עוד בחודש 2.21 עת הגיש המבקש את הבקשה, הצהיר בה, כי רישונו אבד ומכאן מתבקש בית המשפט לקבוע כי למעשה הפסילה הסתיימה על בסיס אותה הצהרה, וכי לא יעלה על הדעת שעל אף שחלפו 6 שנים מיום הפסילה הנאשם יצטרך לרצותה מחדש.

תגובת המשיבה לבקשת הסניגור מיום 31.10.24:

המשיבה התנגדה לבקשה על שני חלקיה.

לטענתה, המבקש זומן כדין לדיון, אך בחר שלא להגיע, ולעניין חישוב הפסילה, ציינה כי בשנת 2021 לאחר שהמבקש פנה לבית המשפט בבקשה לסיום הפסילה, המבקש לא הפקיד את רישונו, ולא הגיב להחלטת בית המשפט בעניין רצונו ומכאן שעניינו הסתיים.

לאור השיהוי בתגובתו, ולאור העובדה שעד היום לא הפקיד כל רישיון נהיגה או תצהיר חלף רישיון, הרי שיש לדחות את בקשתו על הסף.

הטלת הוצאות הפקדת תצהיר חלף רישיון נהיגה כתנאי לדיון בבקשה:

יצוין, כי כתנאי לדיון בבקשה נדרש המבקש להפקיד הוצאות וכי ככל ולא בוצעה הפקדה הוריתי כי על הנאשם להפקיד תצהיר חלף רישיון נהיגה, ואכן המבקש ביצע הפקדה עוד ביום 5.11.24.

הדיון בבקשה במעמד הצדדים:

ביום 16.12.24 התקיים דיון במעמד הצדדים.

במעמד הדיון, ביקשה ההגנה לתקן את הבקשה, כך שחזרה בה מהבקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר, אך עמדה על בקשתה לקבוע שהפסילה הסתיימה, וכי זו תחושב מיום 3.2.21, היום בו הפקיד המבקש תצהיר בבית המשפט לתעבורה בתיק אחר בו נשפט בהיעדר, בתיק 11332-11-17, (להלן "התיק האחר"), שכן לטענתה, **לפי סעיף 42 לפקודת התעבורה** הפסילה מצטברת לכל פסילה אחרת.

עוד טענה ההגנה, **כי יש לראות בהפקדת תצהיר חלף רישיון בתיק אחר בו נשפט המבקש כהפקדה גם בתיק זה, זאת גם בהתבסס על החלטתו של כב' השופט האוזרמן בתיק האחר וקביעתו כי הפסילה הסתיימה וכי הוא רשאי לחדש את רישיון הנהיגה.**

שילוב הטענות יש בהן כדי להביא למסקנה המתבקשת כי בוצעה הפקדה וכי הפסילה הסתיימה.

יצוין, כי במהלך הדיון המבקש נחקר והצהיר כי לא נהג משך כל אותן השנים ומבדיקת המשיבה עלה גם כי לא נרשמו לחובתו כל הרשעות תעבורה משנת 2018.

המשיבה עמדה על התנגדותה לבקשה.

דיון והכרעה

לאור חזרתו של המבקש מבקשתו לביטול פסק הדין, עומדת לפתחו של בית המשפט ההכרעה בשאלה האם יש לראות בפנייתו הראשונית של המבקש לתיק בית המשפט עת לא היה מיוצג והצהרה כי רישיונו אבד משום הפקדה, זאת גם מבלי קשר וביתר שאת המצטבר לקביעתו של כב' השופט האוזרמן בתיק האחר.

לאחר בחינת הבקשות ותגובת המשיבה, כמו גם הוראות החוק הרלבנטיות וההלכה הקובעת, החלטתי לקבל את הבקשה כך שאני קובעת כי בוצעה הפקדה בדמות תצהיר חלף רישיון נהיגה עוד ביום 3.2.21 ולכל המאוחר ביום 22.2.21, כפי שיפורט להלן.

אכן סמכות **חישוב הפסילה** נתונה למשרד הרישוי, ולבית המשפט אין כל סמכות בעניין זה (ראה **בש"פ 9075/12 מוחמד ג'אבר נ' מדינת ישראל**, וכן **רע"פ 3811/22 וילקובסקי נ' מדינת ישראל**) ועל החלטתו ניתן להשיג באמצעות הגשת עתירה לבית משפט לעניינים מנהליים.

יחד עם זאת, סבורני כי אין מדובר בתיק זה בחישוב פסילה, אלא בקביעה האם בוצעה הפקדה או אחרת.

זאת ועוד, נסיבות תיק זה שונות הן, הן מהבחינה המהותית והן מהבחינה הדיונית.

דחיית הבקשה עלולה ליצור עיוות דין ופגיעה מהותית במבקש, המנוגדת לתכלית החוק, לאור העובדה כי המבקש הצהיר, גם אם הדבר נעשה בפנייתו לתיק בית המשפט ולא באופן פורמלי בצורת תצהיר, כי אינו אוחז ברישיון נהיגה.

מדובר בהצהרה מהותית, הראיה כי לא הונפק לו רישיון נהיגה ממשרד הרישוי משך כל אותן שנים.

זאת על אף שעשה מאמצים להביא לסיום ריצוי עונשו.

אכן, המבקש לא חזר לפניית בית המשפט, אך אין זה אלא משום שסבר כי ביצוע ההפקדה בתיק האחר מספיק גם לתיק זה.

אינני מתעלמת מההלכה הקובעת כי יש לבצע הפקדה אקטיבית בכל תיק, ואולם סבורני כי בנסיבות תיק זה הן פעם אחת בפניית המבקש לתיק בית המשפט והצהרתו כי רישיון אבד והן בפעם השנייה בהפקדת תצהיר חלף רישיון נהיגה ב"תיק האחר" אין כדי לסתור קביעה זו ויש בה כדי למלא את הנדרש.

זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מכלל נסיבותיו של תיק זה ומהעובדה כי הנאשם לא היה מיוצג.

סבורני כי ניתן לראות בבקשת המבקש בתיק זה ולכל היותר בהפקדה בתיק האחר ביצוע הפקדה גם בתיק זה.

מדובר במסכת זמנים סמוכה, באותו בית משפט ובאותה מזכירות.

לא מדובר באדם המתחמק מהדין, אלא באדם שלא בקיא בחוק, ועל אף ניסיונותיו להצהיר לעניין רישונו, נתקל בקשיים אל מול הרשויות אשר הובילו למחדל בו הוא מצוי היום.

כפי שצוין לעיל, ביום 3.5.18 נפסל המבקש מלהחזיק ברישיון נהיגה למשך 24 חודשים בגין תיק זה.

באותו מעמד, הוצאה הודעה בדבר פסילת רישיון מטעם מזכירות בית המשפט, אשר מורה למבקש להמציא רישיון במידית למזכירות בית המשפט, וכי מניין ימי הפסילה לא יבוא בחשבון עד להמצאת הרישיון.

המבקש בבקשותיו החוזרות לעניין זה, הודה כי ידע על חובתו להפקיד את רישונו, אך לטענתו, חוסר בתקשורת עם פקידה במשרד הרישוי גרמו לו שלא לבצע זאת.

ביום 3.2.21 הגיש המבקש בקשה זהה בשני תיקים שונים, לעניין הפקדת תצהיר חלף רישיון שאבד על מנת לחשב את פסילתו.

לכך מצטרפת טענת ההגנה כי בתיק זה, המשיבה הגיבה לבקשתו כי הסמכות "אינה בידי רשות הרישוי", ובכך הטעתה את המבקש.

בתיק הנוסף, תת"ע 11332-11-17, בית המשפט הורה על המבקש להפקיד תצהיר במזכירות בית המשפט, וביום 22.2.21, קבע כי רואה בבקשת המבקש הפקדת תצהיר ובכך מניין ימי הפסילה יחל מרגע בו הגיש את התצהיר למזכירות בית המשפט.

אין חולק כי האחריות למצבו של הנאשם נופלת גם על כתפיו עת לא התייצב לדיון ונשפט בהיעדר ועל כך הוא לוקח אחריות ונושא בעונש משך כל השנים בהם הוא מנוע מלהוציא רישיון נהיגה ואולם, ש ליתן את הדעת למכלול הנסיבות וביתר שאת לעובדה כי מדובר באזרח אשר לא היה מיוצג ואשר אינו בקיא בדקדוקי הפרוצידורה ואשר ניכר כי עשה ממצים לא מבוטלים לסיים את ההליכים אל מול רשויות החוק.

זאת ועוד, לא ניתן להתעלם גם מהטעות בתגובת המשיבה, גם אם מדובר בטעות אנוש כטענתה עת הגיבה כי "אין הדבר בסמכות משרד הרישוי", שכן גם בכך היה כדי להוביל את המבקש לבלבול וחוסר ידיעה בכלכול צעדיו.

זאת ועוד, בהתאם להוראות תקנה 557(ב) לתקנות התעבורה, מקום בו אבד רישיון הנהיגה, יש

להמציא תצהיר לרשות שהטילה את הפסילה.

המבקש הפקיד תצהיר חלף רישיון בתיק תת"ע 11332-11-17 אשר נדון בבית משפט זה, ע"י מותב אחר, ואני רואה לנכון לראות בהפקדה זו תקפה גם להפקדה בתיק דנן.

זאת ועוד, המבקש פנה לתיק בית המשפט בתיק שנדון בפני מותב זה עוד ביום 3.2.21 בבקשה הראשונה לביטול פסק הדין וגם שם מסר כי רישונו איננו.

סבורני כי בנסיבותיו המיוחדות של תיק זה ניתן לראות בכך מענה לדרישת התהיר כאמור לעיל.

החלטה זו עולה בקנה אחד עם ההיגיון והשכל הישר ומונעת עיוות דין חמור אשר ייגרם למבקש במידה ואדחה את הבקשה על הסף.

המבקש נמצא בפסילה מעל ל-6 שנים, ובמהלך השנים הללו עשה מאמצים על מנת לאתחל את מניין ימי הפסילה.

בנוסף, על פי הצהרתו, לא נהג במשך תקופה זו, ואף לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים המעידים אחרת.

מנסיבות התיק עולה כי באופן מעשי הנאשם היה פסול מלנהוג משך 6 שנים.

גם מהפסיקה אותה צרף הסניגור לבקשתו עולה כי מבחינה פרוצדורלית אכן ידיו של בית המשפט כבולות, אולם מבחינה מהותית יש לקבל את הבקשות ולקבוע כי המבקש ביצע הפקדה כאמור לעיל. (ראה בע"ח 37911-04-24 רועי שעבלי נ' מדינת ישראל).

עוד יצוין כי הנסיבות ב"פרשת ג'אבר" אליה הפנתה המשיבה, הינן שונות מנסיבות תיק זה שכן בפרשת ג'אבר בוצעה הפקדה של רישיון הנהיגה במשטרה ולא במזכירות בית המשפט, הנאשם ריתה עונש מאסר ובקש לחשב את ימי הפסילה ואילו בנסיבות תיק זה השאלה נוגעת להפקדה במזכירות של מי שלא היה ברשותו רישיון נהיגה ואשר הגיש תצהיר ולו "בתיק האחר" באותה בסמיכות זמנים באותה מזכירות.

מכאן שביסוס טיעוני המשיבה על הנאמר בפרשת ג'אבר בתיק זה, לא רק שאינה תומכת בעמדת המשיבה אלא ההיפך הוא הנכון, הדברים הנאמרים שם לעניין הציפייה מהאזרח יש בהם אף לחזק טיעוני ההגנה בסיבות תיק זה.

מפנה לפסקה 21 לפסק הדין שם ולנאמר:

"...מצווים אנו, "לפני עור לא תתן מכשול"...אכן יש מן האזרחים המבקשים להערים: אך מרביתם הגונים, ועשויים לטעות בום לב בסבך הבירוקרטי. האזרח רשאי להניח כי מילא אחר חובתו, ומכל מקום אם יש צורך בהזנה הדדית של מידע בין הרשויות הללו הדבר ייעשה בלי צורך במעורבות מצידו..."

ומן הכלל אל הפרט בתיק זה, השתכנעתי ממכלול השיקולים כמפורט לעיל כי זה המקרה בתיק זה וכי עסקינן באזרח הגון אשר הניח כי מילא אחר חובתו.

לאור כל האמור, ובכדי למנוע עיוות דין, אני קובעת כי למעשה בוצעה הפקדה בתיק זה עוד ביום 3.2.21 ולמען הסרת הספק לכל המאוחר ביום 22.2.21, בו הפקיד תצהיר בתיק האחר.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ו' טבת תשפ"ה, 06 ינואר 2025, בנוכחות הצדדים.